

OPLATÍ SA SIAŤ REPKU PRESNOU SEJAČKOU?

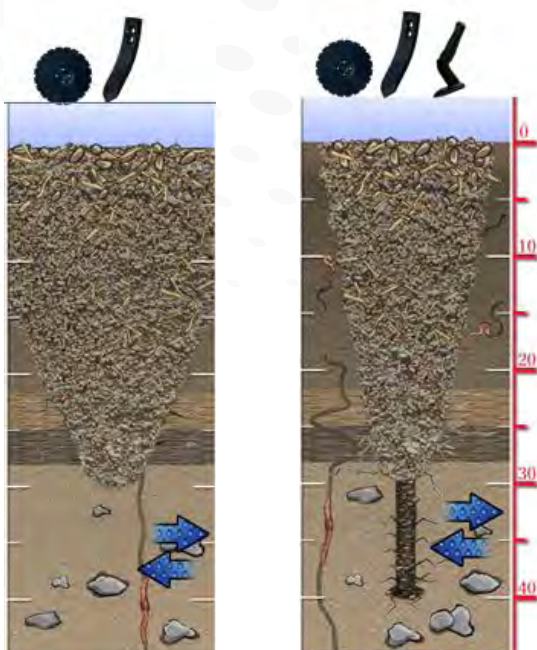
Odpoveď snáď trochu priblíži nasledujúce riadky, ktoré vznikli prevažne s pomocou užívateľov sejačiek Väderstad Tempo a tiež kultivátorov TopDown, pretože rovnako dôležitá ako kvalita sejby je aj príprava pôdy pod repku.

V spojení s hlbokou predsejbovou prípravou strojom TopDown so sadou na hlboké hnojenie s čelným zásobníkom hnojiva FH2200 „do zásoby“ a prípadne aj vybavený podrývacími radličkami, ktoré dokážu pracovať do hĺbky až 40 cm

(bez nich do 30 cm), a následne použitím presnej sejačky Tempo vybavenej presnou navigáciou dosiahneme naraz splniteľnú väčšinu požiadaviek, ktoré vytvárajú predpoklady na maximálne využitie úrodového potenciálu repky.

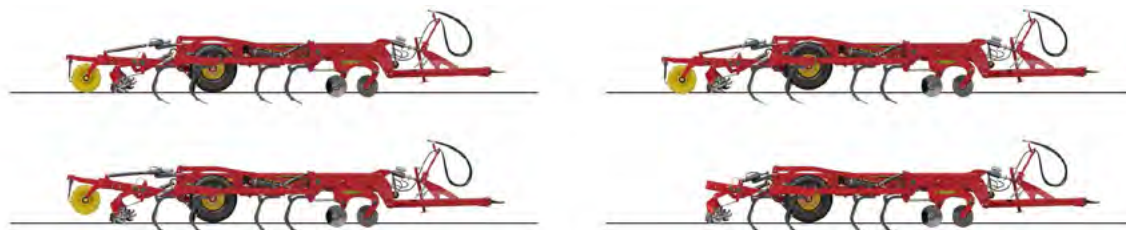
TopDown vybavený čelnými agresívnymi „TrueCut“ diskami 470 mm priemeru, radličkami šírky 80 alebo 50 mm (hĺbka do 30 cm) a prípadne aj novými podrývacími radličkami (hĺbka do 40 cm) a ťažkým oceľovým profilovaným valcom zabezpečí:

1. Vytvorenie ideálnych podmienok na hlboký kolovitý koreň a hlbšiu tvorbu bočných koreňov, ktoré sú pre vysokú úrodu repky a odolnosť voči suchu veľmi dôležité.

Optimálny profil pôdy pre repku vytvorený TopDownom ak sa použije kombinácia disky-radličky resp. pri kombinácii disky-radličky-podrývacie radličky.

2. Zachovanie vlhky v hornej vrstve pôdy ponechaním časti rastlinných zvyškov a vytvorením drobnohrudkovitej štruktúry pôdy v hornej vrstve prácou agresívnych TrueCut diskov, ktoré sú pred radlicami. Tým, že sú disky vpredu rastlinné zvyšky a hrudy kladú veľký odpor a preto sú intenzívne rezané diskami. Zároveň radlice, ktoré pracujú hlbšie narušia líniu utuženie diskami. Na rozdiel od strojov, ktoré majú radlice vpredu a disky vzadu.
3. Špeciálne prstové urovňávače vyrovnávajú profil pred valcom.
4. O opätovné utuženie v povrchovej vrstve, vytvorenie ideálneho sejbového lôžka a obnovenie kapilarity sa postará ťažký oceľový valec s profilovanými „kolesami“.

Rôzne módy nastavenia a rôzne úrovne utuženia pôdy prac. orgánov TopDown

5. Výsledkom je vytvorenie ideálne rovného profilu pôdy a optimálneho lôžka pre následnú sejbu repky presnou alebo klasickou sejačkou.

Sada na prihnojovanie na stroji TopDown zabezpečí dostatok výživných látok (hnojiva) uložených tzv. „do zásoby“, ktoré sú k dispozícii postupne, ako sa tvorí a rozrástá koreňový systém. Pri tom sa môžeme rozhodnúť pre hnojenie 100% hnojiva do max. hĺbky, alebo 50% hlboko a 50% do vrchného profilu alebo 100% hnojiva do vrchného profilu pôdy.

TopDown vybavený radličkami na prihnojovanie v PD Nedožery-Brezany

Často využívaným „doplňkom“ je aj BioDrill – ktorý „premení“ TopDown na sejačku. Čo ňou zasejeme je už na našej fantázii a hlavne požiadavkách. Napr. PD Nedožery-Brezany takto pri spracovaní pôdy vysievajú miešanky, ktoré „vychytávajú“ a využívajú minerálne látky z pôdy po zbere a menia ich na organickú formu. Pôdu obohacujú o potrebné organické živiny napr. medziplodina-
mi, ktoré tvoria hrčkotvorné baktérie. Zároveň pôsobia ako krycie plodiny a tvoria ochranný kryt pred vysušovaním pôdy a veternou aj vodnou eróziou. V Kalnej n/Hronom napr. už viac rokov využívajú BioDrill na TopDowne aj na sejbu repky hneď s prípravou pôdy. Čiže TopDown je využívaný ako komplexný hlavný stroj na prípravu pôdy a sejbu repky jedným prerjazdom a úrody sú každým rokom nadpriemerné až rekordné.

TopDown so sadou na hnojenie a sejačkou BioDrill

Prvé pomerne kladné skúsenosti sú (u nás najmä v službách) aj s prípravou pôdy systémom Strip Till a súčasne alebo následne sejba repky presnou sejačkou Väderstad Tempo. Výhodou (niekedy ale aj nevýhodou) Strip Till prípravy môže byť, že pôda sa spracúva iba v úzkych cca 5-7 cm pásoch hlboko do cca 30-40 cm. Tým je zachovaná vysoká vlhkosť pôdy vo vysievanom riadku, z toho dôvodu výborné vzhádzanie najmä ak je sucho a tiež je dobrý vývoj hlavného koreňa.

Medzi týmito úzkymi pásmi však nie je pôda vôbec spracovávaná. V tomto systéme musíme extrémne dbať na to, aby sme pôdu neutláčali pri zbere prejazdami ťažkej techniky a aby zostala po zbere čo najviac vyrovnaná podľa možnosti bez koľají. Strip Till síce kypří hlboko ale úzko a bočne utlačená pôda v neskyprených pásoch potom znemožní zdravý vývoj potrebných bočných koreňov repky dôležitých najmä na prístupnosť dôležitej výživy. Preto je potrebné zaradiť aspoň hlbšie disk-

vanie pred sejbou Strip Till systémom. Takisto zaburinenie a spotreba chemických látok na zničenie burín môže byť väčšia. No a veľký problém toto môže robiť aj pri nadmernom množstve zrážok pre sejbou. Aj požiadavka na energiu (ťažný prostriedok) pri tomto spôsobe je veľká (cca 350 HP na 4 m záberu). **TopDown pôdu kypří celoplošne, pôda je menej náchylná na zaburinenie a vždy sa stroj dá nastaviť tak, že si agronóm poradí aj pri vyššej vlhkosti pôdy.**

SEJBA REPKY

Nech už pôdu spracujeme akokoľvek (možno ešte mnohí aj orbou a rotačným náradím) v posledných rokoch sa presadzuje presný výsev repky na presný počet vysievaných jedincov. Výhody tohto systému oproti sejby repky klasickými univerzálnymi sejačkami sú nasledovné:

1. Presná sejačka seje repku nie dávkovite (oproti mechanickým alebo pneumatickým univerzálnym sejačkám, kde dávkovací systém (valček) vždy vyhŕňa naraz určité (i keď malé) množstvo semien. Výsledkom je, že každé semeno je oddelené a vysievané zvlášť a je stále dodržaný cca presný rozstup medzi rastlinami.
2. Veľmi presne vieme (+/- v jednotkách až stovkách semien, čo pri stovkách tisíc jedincov, ktoré sa vysievajú, je zanedbateľné %), koľko jedincov sme vysiali na jednotku plochy (na m² resp. ha).
3. Pokiaľ investujeme do kvalitného certifikovaného osiva (napr. hybridy) môžeme znížiť výsevok z týchto dôvodov o 25-30% bez rizika straty úrody. V peňažnom vyjadrení to robí cca 30-50 EUR/ha.
4. Tým, že semená majú pravidelný rozstup, lepšie a rovnomernejšie využívajú svetlo, vlhkosť a živiny z pôdy. Semená majú vždy vyššiu HTZ, sú väčšie a vyrovnanejšie.

koreňový systém repky pri sejbe Tempom versus Rapid (18.04.2018, PD Nedožery-Brezany). Koreň je hrubší dlhší a „rozkonárenejší“.

5. Nezanedbateľným prínosom je ďalej (väčšinou) aj vyššia úroda. Pri porovnaní sejby univerzálnou sejačkou a presnou sejačkou Tempo na tom istom poli bol rozdiel v priemere +0,3 t/ha v prospech Tempa (PD Levice). Ak spočítame úsporu osiva 30-50 EUR/ha a zvýšenú úrodu, je prínos presnej sejby Tempom cca 130-150 EUR/ha, pri cene repky 360 EUR/t. Podľa vyjadrenia Ing. Romana Kostku, ktorý je hlavným agronómom v Leviciach vždy je úroda o niečo vyššia avšak veľmi závisí na vlhkostných podmienkach, type pôdy, predplodine, rastl. zvyškoch a zaburinenosti. Už tretí rok po sebe však sejú repku presnou sejačkou Tempo, pričom tento rok využívajú Strip Till na prípravu pôdy.

Rozvetvenie – viac priestoru na tvorbu šesúľ pri Tempo sejačke

Repka 25.04.2018 v Kojetíne (ČR), vľavo univerzálna sejačka 14,3 cm rozstup, vpravo Tempo 45 cm rozstup)

Presná sejačka Tempo so zásobníkom na hnojivo pri sejbe repky PD Nedožery-Brezany (august 2017)

Na presnú sejbú repky môžeme využiť všetky medziriadkovo prestaviteľné sejačky TEMPO – typy TPT 6, TPV 12, TPR 12, TPR 18 ako aj ťahané TPL 18 ktoré možno využiť „celoročne“

jednak na jarnú sejbú plodín s rozstupom riadkov 75 cm (kukurica, slnečnica), alebo s rozstupom riadkov 45-50 cm (cukrová repa, jarná repka, sója) tak aj na jesennú presnú sejbú ozimnej repky

s rozstupom riadkov 45-50 cm.

Už veľa podnikov v ČR (Roštěnice a.s., SHR Zíka, ZP Otice, Agrimex Brumovice, Trhový Štěpánov, Farma Chmel s.r.o.) seje repku Tempami, niektorí z nich

dokonca sejačkou s pevným rozstupom riadkov 75 cm. Sejú 2 prejazdami a pomocou GPS sejú do medziriek prvej sejby, takže konečná šírka medzi riadkami je 37,5 cm. Jednoducho si spočítali, že sa to aj pri dvojnásobnom počte prejazdov kvôli kvalite a úrode oplatí. Tá na väčšine uvedených podnikov prevyšuje 5 t/ha.

Pri sejbě repky univerzálnou sejačkou RAPID doporučujeme vybaviť sejačku zariadením SEED EYE, ktoré síce nezabezpečí individuálny výsev semena ako TEMPO, ale pri sejbě nepožaduje kalibráciu. Výsevek zadávame v jednotkách na m², sejačka presne dávkuje a vysoko presne počíta skutočne vysiate množstvo semien. Výhoda je, že dopre-

du vieme presne spočítať a zabezpečiť množstvo osiva na sejbu zatiaľ čo predtým sme vždy museli mať vytvorenú určitú rezervu. Nevýhoda je však „množstevné dávkovanie“ čo je problém všetkých univerzálnych sejačiek, ktoré tak nedokážu zabezpečiť pravidelné rozstupy a rovnaké podmienky pre všetky vysiate semená a rastliny.

Rapid RDA 600 S so systémom Seed Eye pri presnej sejbě repky v PD Pribeta

Či zasejete repku jedným alebo druhým systémom je každého individuálne rozhodnutie. Neradíme farmárom, ktorí

nepotrebujú presnú sejačku na iné plodiny, aby si takú sejačku kúpili len na sejbu repky. Pokiaľ však pestuje podnik kukuri-

cu, prípadne cukrovú repu, sóju, slnečnicu je 100% veľmi zaujímavé a efektívne zaoberať sa touto myšlienkou.

Ďakujeme za poskytnutie materiálov a možností uverejniť fotky a videá od PD Nedožery-Brezany, PD Levice, Syncra Bratislava, PD Pribeta, PD Pruské

Ing. Ján Cvek, PhD.

produktový manažér Väderstad
a riaditeľ predaja strojov

E-mail: j.cvek@agrotradegroup.sk

LINKY NA VIDEÁ A INÉ MATERIÁLY:

1. TopDown so sadou na hnojenie a BioDrillom
<https://www.youtube.com/watch?v=6BxEsIXnikE>
2. Rodina kultivátor TopDown
<https://www.youtube.com/watch?v=RQnHYY3slLw>
3. Rodina presných sejačiek Tempo
https://www.youtube.com/watch?v=kUrQ_PY0EvA
4. Čas prestavby 12-riadkovej sejačky TEMPO V na 8-riadkovú
<https://www.facebook.com/AgrotradeGroup/videos/2590102111248044>
5. Strip Till so sejačkou TEMPO V12(služby Syncra Bratislava s.r.o.)
<https://www.facebook.com/AgrotradeGroup/videos/537781013790725>
6. Vyše 5000 predaných sejačiek Tempo za 8 rokov
<https://www.facebook.com/AgrotradeGroup/posts/3059690214076902>
7. Sejačka Rapid RDA 600 S so Seed Eye v PD Pribeta
<https://www.facebook.com/AgrotradeGroup/videos/362346051444394>